

Отже, максимальної інтенсивності інфекція набувала в телят 3-місячного віку, досягаючи рівня 47,4%. Зі збільшенням віку тварин і становленням імунної системи поступово формується віковий набутий, а також постінфекційний імунітет і вже в 4-6-місячному віці відсоток інфікованих тварин знижувався до 21,1%, 7-8-місячному віці – 7,4% і 9-12-місячному віці лише 5,2%.

Список використаних джерел

1. Довідник лікаря ветеринарної медицини / П. І. Вербицький, П. П. Достоевський, В. О. Бусол та ін.; За ред. П. І. Вербицького, П. П. Достоевського. К. : Урожай, 2004. 1280 с.
2. Грибан В. Г., Високос М. Г. Система ветеринарно-санітарних заходів на комплексах по відгодівлі худоби. Київ : Урожай, 1988. 281 с.
3. Матковська С. Г., Апатенко В. М. Нове в діагностиці і лікуванні асоційованих респіраторних інфекцій великої рогатої худоби : Ветеринарна медицина. 1988. №6. С. 26.
4. Атамась В. А. Застосування аерозолей при вірусних респіраторних хворобах телят : Вісн. с./г науки. 1985. № 6. С. 19–20.
5. Урбан В. П., Кузнецов М. И. Широбокова И. М. Болезни молодняка сельскохозяйственных животных. Ленинград, 1984. 247 с.

УДК 619:616.993.192.6

Іпатій О. С., студент II курсу магістратури спеціальності «Ветеринарна медицина»
Науковий керівник – Мушинський А. Б., кандидат біологічних наук, доцент,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ТЕРАПЕВТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СХЕМ ЛІКУВАННЯ ЗА ДИРОФІЛЯРІОЗУ СОБАК

Лікування дирофіляріозу залишається складною задачею для лікарів ветеринарної медицини. Захворювання характеризується багатокомпонентним тотальним ураженням органів і тканин, а самими важкими ускладненнями являються емболії великих судин і порожнин серця, що може привести практично до миттєвої смерті тварини.

Метою роботи було експериментальне обґрунтування вибору протигельмінтних препаратів та розробка оптимальних схем лікування дирофіляріозу. Дослідження проводились на спонтанно заражених собаках, яким було лабораторно підтверджено діагноз на дирофіляріоз в умовах клініки ветеринарної медицини «Фауна-Сервіс» м. Кам'янець-Подільський, з цієї метою було сформовано дві групи тварин, яким застосовували, як основний патогенетичний препарат Дектомакс (Група №1) та Левамізол (Група №2).

Першій групі тварин, в кількості 15 голів, Дектомакс застосовували тричі, з інтервалом 25 днів, так як даний препарат має пролонговану дію. Стимулювали обмінні процеси в організмі препаратом Катозал, який вводили впродовж 5 днів після кожної обробки антгельмінтиком. Для зняття алергії, свербіж (при дерматиті), набряків та гіперемії застосовували Дімедрол тричі – під час кожного повтору Дектомаксу. З першого дня лікування як кардіо-гепатопротектор був використаний Тіопротектін. Для зменшення ймовірності закупорки легеневої артерії мертвими гельмінтами застосовували Аспірин в дозі 5,0 мг/кг щоденно впродовж місяця, так як він сприяє лізису дирофілярій.

Схема лікування, яка включала препарат Дектомакс, представлена в таблиці 1.

Таблиця 1 Перша схема лікування дирофіляріозу

Перпарати	Доза	Спосіб введення	Тривалість застосування	Кратність застосування
Дектомакс	0,10 мл/кг	п/шк	Тричі з інтервалом 25 днів	1 р/д
Ветозал	2,0 мл	п/шк	15 днів (3 рази по 5 днів)	1 р/д
Дімедрол	1,0 мл	в/м	Тричі (з інтервалом 25 днів)	1 р/д
Тіопротектін	50 мг/ 10 кг	всередину	14 днів	3 р/д
Аспірин-КАРДІО	5 мг/кг	всередину	30 днів	1 р/д

Другій групі тварин в кількості 18 голів застосовували Левамізол, який задавали по схемі в наростаючих дозах: перших 2 тижні 3,0 мг/кг, наступні 6,0 мг/кг та 12,0 мг/кг. Загальний курс лікування склав 6 тижнів. Антигельмінтик був обраний як імуномодулятор. Схема лікування, яка включала препарат Левамізол, представлена в таблиці 2.

Таблиця 2 Друга схема лікування дирофіляріозу

Перпарати	Доза	Місце введення	Тривалість застосування	Кратність застосування
Левамізол:				
1-14 день	3,0 мг/кг	всередину	14 днів	1 р/д
15-28 день	6,0 мг/кг	всередину	14 днів	1 р/д
29-42 день	12,0 мг/кг	всередину	14 днів	1 р/д
Дімедрол	1,0 мл	в/м	Тричі з інтервалом 14 днів	1 р/д
Тіопротектін	50 мг/ 10 кг	всередину	14 днів	3 р/д
Аспірин-КАРДІО	5 мг/кг	всередину	30 днів	1 р/д

Визначення терапевтичної ефективності антгельмінтиків проводили шляхом підрахунку кількості мікрофілярій за допомогою лічильної камери.

При розрахунку екстенсефективності та інтенсефективності Дектомаксу встановлена ЕЕ 80,0% при ІЕ 99,20%. 12 тварин з 15 було звільнено від гельмінтів повністю (100,0%). При лабораторній діагностиці крові другої дослідної групи, яку лікували Левамізолом, визначили, що від гельмінтів звільнилось лише 6 тварин з 18. Екстенсефективність даного гельмінтика складала 33,30% при інтенсефективності 94,50%.

Отримані результати дозволяють зробити висновки, що лікувальна ефективність Дектомаксу склала 80,0%, а Левамізолу – 33,30%. При середньому рівні мікрофілярій в крові препарат Левамізол не давав бажаного результату в той час – Дектомакс динамічно знижував рівень інвазії в організмі тварин.